R I I G I K O H U S
KOHTUNIKE DISTSIPLINAARKOLLEEGIUM

OTSUS

Kohtuasja number	3-8-11-7-04
Otsuse kuupäev	15. detsember 2004. a.
Kohtukoosseis	Eesistuja riigikohtunik Ott Järvesaar, liikmed riigikohtunik Henn Jõks, riigikohtunik Harri Salmann, Tallinna Ringkonnakohtu kohtunik Ulvi Loonurm ja Tartu Maakohtu kohtunik Ingeri Tamm
Kohtuasi	A Linnakohtu kohtuniku X (sündinud 16. septembril 1959. a, kohtunikuks nimetatud 19. novembril 1993. a) distsiplinaarasi
Distsiplinaarsüüdistuse esitaja	Riigikohtu esimees
Asja läbivaatamise kuupäev	9. detsember 2004. a
Istungil osalenud isikud	Istungit protokollis Riigikohtu personalijuht Piret Raadom.
Resolutsioon	**1. Mõista A Linnakohtu kohtunik X süüdi distsiplinaarsüüteos ja karistada teda ametipalga vähendamisega 10 (kümme) protsenti kaheksa kuu jooksul alates distsiplinaarkolleegiumi otsuse jõustumisele järgnevast kuust.** **2. Otsuse peale võib Riigikohtu üldkogule esitada kaebuse otsuse teatavakstegemisest alates kolmekümne päeva jooksul.** **3. Distsiplinaarkolleegiumi otsus jõustub pärast p-s 2 nimetatud tähtaja möödumist, kui kohtunik pole esitanud kaebust Riigikohtu üldkogule. Kaebuse esitamisel jõustub kolleegiumi otsus üldkogu otsuse kuulutamisest.**

I DISTSIPLINAARSÜÜDISTUS

Riigikohtu esimees algatas 2. novembril 2004.a. distsiplinaarmenetluse A Linnakohtu kohtuniku X suhtes. Distsiplinaarsüüdistuse kohaselt:

1) Kohtunik ei naasnud tööle nädala aja jooksul pärast tema puhkuse lõppemist.

X puhkus lõppes puhkuse ajakava järgi 31. augustil 2004. a. Kohtunik ei ilmunud tööle kuni 6. septembrini 2004. a. Töölt puudumiste põhjuste kohta andis ta vastukäivaid selgitusi, mis vajavad hindamist distsiplinaarmenetluse käigus. Kohtunik X tööle mitteilmumise tõttu oli takistatud vastuse andmine Viru Ringkonnakohtu esinaise järelepärimisele kohtu kantselei ja kohtulahendite registri andmetel X menetluses oleva tsiviilasja nr 2-328/02 kohta.

Töölt puudumisega ületas kohtunik Kohtute seaduse (KS) § 84 lg 2 ja lg 4 alusel lubatut puhkuse kestust ning jättis oma kohustused KS § 6 lg 1 mõttes täitmata.

2) Kohtunik ei andnud pärast enesetaanduse tegemist toimikut esimesel võimalusel üle.

Kohtunik X tegi tsiviilasjas nr 2-328/02 2001. a enesetaanduse, kuid ei andnud toimikut üle jagamiseks teisele kohtunikule ja jätkas nimetatud tsiviilasjas tööd, saates 2002. a kirja protsessiosalisele. A Linnakohtu esimees sai kohtuniku enesetaandusest ja asja arutamisega venitamisest teada 1. septembril 2004. a, kui hageja esitas avalduse menetluse kiirendamiseks ning kohtu esimees tutvus X töölt puudumise tõttu toimikuga.

Oma tegevusetusega ei võimaldanud kohtunik täita Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 22 lg-st 1 tulenevat kohustust asendada taandatud kohtunik esimesel võimalusel. Ametikohustuste täitmata jätmisega takistas kohtunik tsiviilasja menetlemist mõistliku aja jooksul. Sarnase eksimuse eest on distsiplinaarkolleegium karistanud kohtunik X-i ka 30. aprillil 2004. a.

3)Kohtunik jättis tsiviilasjas tehtud määruse õigeaegselt teatavaks tegemata.

Tsiviilasjas nr 2-168/04 22. septembril 2004. a peetud istungil teatas kohus pooltele kellaaja, millal kohtumäärus teatavaks tehakse. Kohtumaja videovalve salvestused tõendavad, et protsessiosalistele teatatud kellaajal määrust istungil välja ei kuulutatud. Määruse välja kuulutamata jätmisega jättis kohtunik X täitmata TsMS § 211 lg-st 4 tuleneva kohustuse teha kohtuistungil tehtud kirjalik määrus kohe teatavaks. Määruse teatavaks tegemata jätmisega eksis kohtunik TsMS § 67 vastu, mis sätestab protsessiosalise õiguse võtta osa kohtuistungist, ning TsMS § 174 p 1 vastu, mis paneb kohtule kohustuse teha kindlaks, kas asjas väljakutsutud isikud on kohtuistungile tulnud.

Menetluse algataja leidis, et puhkuselt tähtaegselt naasmata jätmise, pärast enesetaanduse tegemist tsiviilasja üleandmata jätmise ning kohtumääruse õigeaegselt teatavaks tegemata jätmisega pani kohtunik X toime süülised teod, mis seisnesid ametikohustuste täitmata jätmises.

Aasta kestel on distsiplinaarkolleegium teinud kohtunik X suhtes kaks süüdimõistvat otsust. Kummagi otsuse jõustumisest järgmise distsiplinaarsüüteo toimepanemiseni ei ole möödunud poolt aastat, seega ei ole need karistused vastavalt Kohtute seaduse § 88 lg 6 kustunud.

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes Kohtute seaduse § 87 lg-st 2 esitas distsiplinaarmenetluse algataja kohtunik X-le distsiplinaarsüüdistuse ametikohustuste täitmata jätmises.

II DISTSIPLINAARKOLLEEGIUMI ISTUNGIL UURITUD TÕENDID

Kohtunik X distsiplinaarkolleegiumi istungile ei ilmunud. Mitteilmumise põhjust ei ole ta pidanud vajalikuks kolleegiumile teatada.

Kirjalikus seletuses märgib kohtunik, et 29. augustil 2004. a viibis ta puhkuse ajal välismaal ja seal läks auto katki. Ta ootas kuni autot remonditakse ja ei saanud seetõttu ära tulla. Ta rääkis telefoni teel kohtu esimehe asendaja N. Andrejevega. Kohtunik N. Andrejeva lubas talle puhkust kuni 6. septembrini 2004. a, kuna ta oli puhkuse ajal käinud tööl kolimas.

16. mail 2001. a rahuldas kohtunik X tsiviilasjas nr 2-328/02 esitatud taanduse ja toimik anti üle teisele kohtunikule. Sellest ajast ei olnud see tsiviilasi enam tema menetluses. Ta ei tea, millal ja mis alusel otsustas kohtu esimees selle asja jälle temale lahendamiseks anda.

22. septembril 2004. a kuulutas ta lubatud ajal kell 16. 30 kohtusaalis määruse tsiviilasjas nr 2-168/04. Kostja esindajat A. Gamazinit sel ajal kohtusaalis ei olnud.

Tutvunud distsiplinaarasja materjalidega, loeb kolleegium X poolt talle süüks arvatud tegude toimepanemise tõendatuks.

Kohtuniku poolt hilinemisega puhkuselt naasmine, sellega kaasnenud viivitus tsiviilasja nr 2-328/02 leidmisel ja Viru Ringkonnakohtule vastuse andmisel, samuti selle tsiviilasja leidmisega kaasnenud sekeldused teistele kohtutöötajatele on tõendatud eelkõige kohtunik N. Andrejeva seletusega. N. Andrejeva seletuse kohaselt helistas ta 31. augustil 2004. a. X mobiiltelefonile, kuna X menetluses oleva tsiviilasja kohta tuli ringkonnakohtust järelpärimine ja kohtunik ei olnud töökohta ilmunud. X teatas N. Andrejevale, et kuna seoses kohtu kolimisega käis ta puhkuse ajal tööl, siis tuleb ta tööle alles 6. septembril 2004. a. Samuti selgitas X, kus tema kabinetis asub otsitav tsiviilasi. Järgmisel päeval leidis kohtu töötaja F. Fisker otsitava toimiku X töökabinetist.

Kohtu esimees P. Gontšarov märgib kirjalikus seletuses, et tema ei pikendanud X puhkust.

See, et kohtunik X ei andnud tsiviilasja nr 2-328/02 pärast enesetaanduse tegemist 2001. a üle jagamiseks teistele kohtunikele ja takistas sellega tsiviilasja arutamist mõistliku aja jooksul, on tõendatud kohtusekretär L. Gerstmani seletuse, kohtuistungisekretär J. Muttoneni seletuse ja aktiga ning kohtunik N. Andrejeva seletusega. Nendest tõenditest nähtub, et see tsiviilasi oli X valduses kuni 2004. a septembrini.

Kohtunik X poolt 22. septembril 2004. a kohtumääruse kuulutamata jätmine kohtusaalis on tõendatud A. Gamazini seletuse ja A Linnakohtu videovalve salvestuse läbivaatamise aktiga. Need tõendid kinnitavad, et A. Gamazin tuli kohtusaali ukse taha enne kella 16.30, kuid kohtusaali uks oli lukus, ning seda, et kohtusaalides nr 4 ja 5 ei toimunud sellel päeval ajavahemikus kell 16.00 kuni 17.00 kohtuistungeid.

III DISTSIPLINAARKOLLEEGIUMI SEISUKOHT

Kolleegium leiab, et kuna kohtunik X puhkusejärgne mitteilmumine tööle häiris A Linnakohtu tööd, siis on tegemist distsiplinaarsüüteoga. Arvestades süüteo toimepanemise asjaolusid, ei saa seda pidada raskeks. Samuti loeb kolleegium süüteoks kohtuniku poolt kohtumääruse avalikult kuulutamata jätmise 22. septembril 2004. a, millega ta rikkus menetlusosalise põhiõigust avalikule istungile.

Kolleegium loeb raskeimaks kohtuniku distsiplinaarsüüteoks tsiviilasja nr 2-328/02 2001. a üleandmata jätmist selle jagamiseks teiste kohtunike vahel alates kohtuniku enesetaandusest 2001. a mais kuni 2004. a septembrini. Sellega kahjustas kohtunik menetlusosaliste õigust asja lahendamisele mõistliku aja jooksul.

Kolleegium leiab, et toimepandud distsiplinaarsüütegude eest tuleb kohtunik X-i karistada. Karistuse kohaldamisel arvestab distsiplinaarkolleegium seda, et kohtunikku on karistatud distsiplinaarkorras 17. novembri 2003. a ja 30. aprilli 2004. a otsustega. Pärast neid otsuseid on kohtunik toime pannud kaks distsiplinaarsüütegu ja jätkanud kolmanda süüteo toimepanekut. Kohtuniku suhtes on kohaldatud karistusena noomitust ja rahatrahvi.

Iseloomustuse kohaselt teeb kohtunik X põhjendamatuid enesetaandusi ja valetab kolleegide kohta. Samuti on kohtu esimehe poole pöördutud korduvalt kaebustega kohtuniku üleoleva ja ebaviisaka käitumise pärast.

Eelnevast ilmneb, et kohtunik X peab tõsiselt pingutama, et tema isikuomadused ja käitumine oleksid paremas vastavuses nõuetega, mis on kehtestatud kohtunikule Kohtute seaduse § 47 lg-s 1 ja Eesti kohtunike eetikakoodeksis. Seetõttu peab kolleegium õigeks karistada X-i distsiplinaarkaristusega - ametipalga vähendamisega 10% kaheksa kuu jooksul.

Ott Järvesaar Henn Jõks Harri Salmann

Ulvi Loonurm Ingeri Tamm